

Beretning fra Landsmødet 2024

Landsmøde i flere generationers tegn

Lørdag den 9. november blev det årlige Landsmøde i Adoption & Samfund afholdt i Odense med temaet "Adoption igennem generationer".

Ligesom sidste år var der udsolgt og et flot fremmøde med op mod 80 deltagere.

Et vidnesbyrd om, at temaet med adoption i generationer også rammer bredt blandt både adopterede og deres børn.

Efter velkomsten ved formand Michael Paaske lagde programmet ud med Robert Jonassen og hans (voksne) datter Josephine. Robert er uddannet psykolog og kendt af mange medlemmer som tidligere direktør i DIA – Danish International Adoption samt tidligere leder af Ankestyrelsens PAS-tilbud.

Robert fortalte, at det i høj grad var uvant for ham at tale om et så privat emne som sin egen adoption, og det var – overraskende nok – heller ikke et emne, han særlig ofte har talt med sine fire børn om. Han følte ikke, at hans børns følelser i forbindelse med hans adoption var et emne, de ikke kunne tale om – de havde bare aldrig gjort det.

Han er adopteret fra Tyskland i 1965 og er søn af en tysk mor, der senere viste sig at være fra Ukraine, og en amerikansk far.

Han er vokset op i en meget åben, men også meget 'colorblind' familie. Faktisk var det noget af en øjenåbner for ham, da han som teenager kom på high school i USA, at erfare, at det bestemt ikke var alle, der så ham som hvid. På det tidspunkt var det stadig almindeligt, at hvide og sorte sad hver for sig, men han sad sammen med de hvide. Han blev accepteret som del af gruppen af hvide elever, blandt andet fordi han som noget upåfaldende kunne gå ind i sorte kvarterer og købe alkohol til vennerne, men han lærte også, at i det hvide kvarter, hvor han boede hos sin værtsfamilie, kunne han ikke upåagtet tage en stige og kravle ind ad et tagvindue, hvis han havde glemt nøglen.

Som en, der er vokset op i et hjem, hvor man ikke så farve, styrkede opholdet i USA Roberts evne til at rumme den (mørke) del af sin identitet.

Robert mødte sin mors familie i Tyskland, da han var blevet voksen, men desværre var moderen på det tidspunkt død. Senere rejste han med sin familie – kone og børn – til Texas og fandt sin biologiske far, Ira – "en rar mand, der blandt andet havde kæmpet i Vietnamkrigen".

Roberts datter Josephine fortalte, at hun også var vokset op i en 'colorblind' familie i et lille lokalsamfund i Nordsjælland. Hun er ret lys af udseende – lysere end sine søskende – og hun oplever ikke som det første at blive set som 'farvet'.

adoption & samfund

Hun fortalte, at hun af den grund "føler sig lidt afskåret fra sine afrikanske gener", og at hun ikke kan have det samme frisprog om race, som sine søskende.

På spørgsmålet, om hun nogensinde har forbandet sin fars baggrund, svarede hun, at hun sommetider havde forbandet, at hun ikke var høj og slank og mørk som sin biologiske farfar, og som specielt en af hendes brødre er.

Hun fortalte også, at hun havde et issue med at ligne – og at hun ofte ikke følte sig 'repræsenteret', og at frisørerne i hendes barndom og ungdom, som regel ikke havde forstand på krøllet hår, og det gjorde også altid ondt at få redt håret.

To kortfilm om to generationer

På Landsmødet blev der vist to korte film om at være barn af en adopteret – begge produceret af Shital Andersen for Adoption & Samfund.

Den første handlede om Anja Bach Madsen, som er adopteret fra Korea og hendes to børn; datteren Line på 15 år og sønnen Frederik på 18 år.

Anja fortæller, at hun aldrig har haft det store behov for, at børnene skal ligne hende, og at hendes referenceramme let bliver den rent danske, fordi "jeg ser jo alt det danske, når jeg ser ud af mine øjne". Anja tænker ikke meget over, at hun selv ser asiatisk ud, men hun har ikke noget imod, at folk spørger til hendes herkomst, blot intentionen er positiv. Den samme holdning har børnene. De føler sig danske, og når de hører negative stereotyper om asiater, rammer det ikke specielt hårdt, "for jeg er jo ikke del af det land – det er jo ikke mig, de taler om," siger Line. Hun fortæller også, at hun på den ene side føler sig helt dansk, men samtidig synes hun også, at det er "sejt at have et mix". Frederik fortæller også, at han ikke er koreansk "i sit indre, men kun af udseende".

Den anden film handlede om Kamla Marie Bluhm adopteret fra Trinidad i 1976 og hendes søn Sebastian på 18 år.

Kamla Marie fortæller, at hun føler sig som en fremmed på gennemrejse og altid har kunnet mærke, at hun stammede fra et andet sted.

Sebastian føler sig som pæredansk, men er blevet drillet og mobbet meget med sit udseende i skolen, og blandt andet blevet kaldt beskidt og brunkage.

Det bygger sig op, siger han, og til sidst knækker man, så han skiftede skole.

De senere år har det vendt sig fra negativt til positivt med komplimenter for sit udseende. Men man bliver stadig stemplet, siger han. "Når det er komplimenter, bliver det sværere at håndtere."

I år 2000 fik Kamla Marie kontakt med sin familie på Trinidad, og Sebastian fortæller, at det betyder meget, at de har kontakt med familien. Det har gjort det lettere at acceptere, at han ser anderledes ud.

adoption

& samfund

Ingen af børnene af de adopterede føler sig splittede mellem at være dansk og etnisk, men det er tydeligt at se, at forældrenes oplevelse med at være adopteret sætter spor i næste generation.

Adoption og moderskab

To adopterede kvinder fortalte om, hvordan deres adoption havde spillet stærkt ind i deres moderskab.

Julie Hårdnes Adelørn har tre børn. Hun blev adopteret fra Indien, da hun var 13 måneder gammel, og hun har haft en meget tryk opvækst som enebarn, hvor der var en stærk følelse af, at "de vil have mig" – ikke bare et barn. Julie har altid gerne villet være mor, men ikke nødvendigvis være gravid. Som ung tænkte hun, at hun måske selv ville adoptere. Hun troede ikke, at hun kunne blive gravid, for hun spejlede sig i sin mor, der ikke kunne blive gravid.

Julies far døde pludseligt, og kort efter blev hun gravid, og hun delte alt med sin mor under graviditeten.

De drømte om, at med en baby ville de kunne få et glimt af et liv, de ikke havde haft sammen.

Julie delte alt med sin mor under graviditeten, men i tredje trimester blev hendes mor syg, og hun døde, inden Julie skulle føde. Julie kunne kun tænke på sin mor under veerne, og hun var klar over, at der var risiko for en efterfødselsreaktion. Men det skete ikke – hun var i stand til at give plads til lykken og sorgen på samme tid.

Med det tredje barns ankomst var der – trods en god fødsel – et eller andet, der var anderledes. Et mørke var på vej. Julie forklarer det sådan: "Min datter havde åbnet et vindue til min egen fortid."

Det var noget, hun ikke kunne sætte ord på – kun en følelse. Hun mærkede en dyb smerte og en følelse af, at være et lille barn, hjælpeløs og alene. Og alle spørgsmål kom væltende: Var jeg virkelig uønsket? Eller har min mor savnet mig? Adoption ligger der altid som en sørgelig virkelighed, og for Julie var sorgen ikke blevet anerkendt af hverken hende selv eller andre.

Alle tre gange, havde hun den følelse, at børnene først rigtigt var blevet hendes i 13 måneders alderen, og også med den tredje datter begyndte vinduet at lukke sig igen, og smerten aftog.

Traume rammer næste generation

Louise Choi, som er adopteret fra Sydkorea, har også en bror, som er forældrenes biologiske barn, og hun følte ofte, at hun stod lidt alene: "De var tre – og så var der mig."

Side 3

adoption & samfund

Hendes far døde, da hun var 11 år, og hun har altid været bange for at miste, men hun er først for alvor blevet bevidst om sin ensomhedsfølelse, da hun var 42 år.

Hun var for første gang tilbage i Sydkorea i 2006, hvor hun mødte sin biologiske far, men hun kan ikke huske noget fra turen. I 2017 mødte hun sin mor for første og eneste gang – ved næste besøg i Sydkorea ville hendes mor ikke møde hende igen p.g.a. sin nye familie.

Louise Choi fortæller, at hun også altid har ønsket at få børn, men kunne alligevel ikke mærke de vilde følelser af glæde under graviditeten, og hun fik det fysisk dårligt over, at hendes nyfødte skulle ligge på maven. Hun forbinder det med, at hun selv blev fjernet fra sin mor straks efter fødslen.

Datteren var en meget nem baby, og hun tilpassede sig nemt sin mors forventninger om for eksempel at sove i sit eget værelse fra starten – og om i det hele taget at være i kontrol omkring barnets hverdag.

Da Louise blev mor for anden gang, blev kontrollen udfordret, fordi babyen var mere krævende.

”Det har været svært for mig at være der for mine børn. Den yngste har været god til at kræve det, men den ældste har aldrig krævet det og derfor ikke fået det.”

Efter mange års terapi er hun blevet klar over, at hun har været i en slags følelsesmæssig nedlukning i mange år, men hun har det bedre som mor i dag.

Og hun fortæller, at det er interessant i forbindelse med mødet med hendes biologiske far, at samværet i tre generationer giver både ham og hende mulighed for gennem børnene at opleve hendes barndom, som de ikke havde sammen.

Positiv dobbeltidentitet

Den øvrige del af programmet bestod blandt andet af et oplæg fra psykolog Inger Glavind Bo om identitetsskabelse. I spørgsmålet om arv og miljø talte hun om, at arv også kan betyde kulturel arv.

Identiteten består af både selvvalgte aspekter (job, livsstil, bosted) og noget, man ikke selv vælger (alder, køn, etnicitet). Og det handler ikke bare om, hvordan man opfatter sig selv, men også om hvordan man bliver mødt. Nogle gange skiller man sig ud i kraft af sit udseende, men de færreste ønsker at blive identificeret bare med deres udseende, men derimod med deres komplekse individualitet.

I forhold til adopterede taler Inger Glavind Bo om muligheden for en positiv dobbeltidentitet, hvilket ifølge hende fremmes med åbenhed i adoptionen, sådan som det også ligger som positiv norm i rapporten Åbenhed i adoption og betydningen heraf, som hun har skrevet sammen med Hanne Warming, og som findes på [Ankestyrelsens hjemmeside](#).

adoption & samfund

Landsmødet sluttede med visning af endnu en af Shital Andersens film, "Grader af åbenhed i adoption" og en workshop.

Generalforsamling

Efter Landsmødet blev der, afholdt generalforsamling, og alle, der var på valg, blev genvalgt.

Bestyrelsen blev udvidet med et menigt medlem samt en suppleant, så vi nu er ti bestyrelsesmedlemmer og to suppleanter. Her kan du se [bestyrelsen](#)

Referatet fra Generalforsamlingen lægges på Adoption.dk, så snart det er underskrevet af dirigenten.

På Adoption.dk kan du også finde et [stemningsbillede](#) fra Landsmødet.

Efter generalforsamlingen var der middag for medlemmerne, hvor snakken gik lystigt.

Bestyrelsen

Adoption & Samfund